

SELMECZÁNYAI HIRADÓ

VEGYES TARTALMU HETILAP

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS ÉRTESETŐJE.

Egy évre 8 korona. Félévre 4 korona. Negyedévre 2 korona.

— Egyes szárn ára 20 fillér. —

Hirdetések megállapodás szerint számítottak.

— Nyiltér díja soronként 20 fillér. —

Feloldó szerkesztő és lapkiadó:

KUTI ISTVÁN

Az expediciót s hirdetésekkel illető reklamációk a lapkezelő

Joerges Ágost özvegye és fia

céghez intézendők, hova az összes pénzküldemények is küldendők

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Márciusi közgyűlés.

Rövid, szűrke programja volt a törvényhatósági bizottság márciusi közgyűlésének. Nagyrészt bejelentések, amelyeket egyszerűen tudomásul szokott venni a közgyűlés. Dacára azonban a rövid program nem fontos tárgyainak a közgyűlés mégis elsőrendűvé nőtte ki magát. Ezt pedig a víz és a hó tévé, ami nem volt ugyan a programban, de bekerült a közgyűlési terembe azon az uton, hogy víz nincs a városban, hó meg van túl-túl nagy mértékben.

A vízhiány tényleg nagy baj, mert a víz alapja az egészségnek s az életnek. Amint a rizözön elpusztította az emberiséget annak idején, ép úgy elpusztítja az emberiség, ha valami úton módon eltűnne a víz a földről. A vízhiány megszüntetését sürgető felszólalások tehát indokoltak voltak és indokoltak lesznek mindaddig, amíg nem lesz meg a városnak a vízvezetéke, amely már mintegy tíz esztendeje készill.

Am ha tárgyilagosa akarunk lenni a város hatóságát nem lehet itt mulasztással vádolni.

A törvényhatósági bizottság tagjai igen jól tudják, hogy a vízvezeték ügyével foglalkoztak, határoztak abban s hogy az még sincsen meg, annak az oka, hogy a mi-

nisteri engedély maig sem jött meg s valószínűleg nem is fog megjönni. Ugy hallottuk ugyanis, hogy a miniszter nem hajlandó jóváhagyni a város közönségének a vízvezeték létesítése tárgyában a múlt év folyamán hozott határozatát. No hát, ha ez így van, akkor a vizimézia bizony nem igen fog szólni ez évben sem ezért azonban nem lehet a város tanácsát hibáztatni, mert lehetetlenök sem esimálhatnak.

Ami a város piszkosságára való felszólalást illeti, hát sajnos igaz az, hogy az idei tél nagyon dúsán födte be városunkat hótakarójával sőt most is, mikor e sorokat írjuk, március 11-én, hull, hull a szép fehér hó, s a földön azott sárrá, piszokká változik. Így szokott ez lenni máskor is nálunk is, másutt is. Az olvadás idején bizony sár, loos poos, piszok van mindenütt. Nálunk csak az a baj, hogy a tél tovább tart mint másutt, s ezen nem igen lehet segíteni, s baj az is, hogy itt az egész tél folyamán nem szokás eltakarítani a járdákról a havat, az meggyilklik, jéggá, vastag jégréteggé fagy, amit igen nehéz eltakarítani s ha a nap nem jön segítségül nem is lehet. Így vagyunk az idén is. Zimankós, hideg a márciusunk, napfényben ritkán van részünk s így a járdák jégnek tisztítási munkáját csak itt-ott lehet megkezdeni.

Ezen a bajon azonban lehet s nézetlünk szerint kell is segíteni. Lehet pedig úgy, hogy nem kell megengedni, hogy a hó a járdákon felgyűljön, el kell takarítani amikor hull a hó, amint ez szokásos minden más városban s akkor tavasz kezdetén nem lesznek olyan piszkosak, járhatatlanok a járdák.

A törvényhatósági bizottságtól függ, hogy e tekintetben intézkedjék, megváltoztatván a köztisztasági szabályrendeletet. Így aztán nem lesz kénytelen a város a sár miatt kisközséggé átalakulni.

Tárgyilagosa, komoly, meggyőző volt a Vadas Jenő bizottsági tag felszólalása. Sokat nyert a város közönsége, hogy tagja lett a törvényhatósági bizottságnak. Felszólalása az erdősítési költségvetésnél irányadó volt s indítványát egyhanguan fogadta el a közgyűlés.

Händel Vilmos bizottsági tagnak felszólalásai öletszerűek. Hol erdősítést sürget, hol legelőkről akar gondoskodni a szegény népnek. Ha erdősítenek baj, mert nincs legelő, ha nem erdősítenek, baj, mert sok a kopár hely. Súlyos volt az a vádja, hogy a tanács megbamisítja a közgyűlésenemű határozatait. A kiküldött bizottság meg fogja vizsgálni, hogy igaz-e, nem-e ez a vád.

Baán Elemér bizottsági tag az iskolák államosítását sürgette. Jól tette. Nem ártana, ha minden közgyűlésen sürgetné, hátha sikerülne valahogy elérni.

Részletes tudósítunk a közgyűlésről a következő:

Arthold Géza h. polgármester jelentve, hogy a főispán egyébként elfoglaltsága és a polgármester betegsége miatt levén akadályozva az elnöki teendők ellátásában róá hárul a kötelesség az elnöki tisztelet betölténi — az ülést megnyitja s a napirend előtt felszólal Farbak István tvh. biz. tag s kérdést intéz a v. polgármesterhez illetve helyetteséhez, mi az oka annak, hogy több nap óta a városi vízvezeték vízet nem szolgáltat, a közutakat szárazak s a lakosság a legszükségesebbekre sem képes vízet nyerni.

Herrmann Miksa ugy is mint tvh. biz. tag s ugy is mint a főiskola rektora szóvá teszi az ügyet, a vízhiány nemcsak a lakosokra kellemlen, de vezélyeztetli a főiskola érdekeit, a laboratoriumokban, tantermekben a kísérletekhez, gyakorlatokhoz hiányozván a víz — azon veszély fenyeget, hogy a főiskolát bezárni, az előadásokat megszüntetni kell; ha a város súlyt fektet arra, hogy sz. kir. város s a főiskola székhelye legyen, ne könyvek írásával s tenger sok papir fogyasztásával, de a megoldást célzó intézkedésekkel és rendel-

Kossuth.

Írta: Balta Miklós.

Mitlen fölötünk elborult az égbolt,
Kinyúlt egy csillag — nem lesz soha mása;
Jós prófétaik kiolvasták belőle;
Magszületel a nemzet Messiasa!

S zarandokolva jártak bölcsőfőhez
— Nem királyok — elváltunk nemzetek,
Testvérrabszolgák, kélbel éhen élni
Kíváhoztunk siralmas végeket . . .

És évről-évre nőtt a glóriája,
Besugározza a sötét eget.
De hogy végre a nap is felragyogjon:
Előzte róla hát a fellegel!

Az volt a harc! a sötétség — s pokollal,
Áldás tusa — fenséges diadallal!
A győzelmeiből elég volt a kezdet:
S egyszerre máris derengeni kezdett.

Am folyt a harc, — s amikor azt izente,
Hogy elfo-yott, előhlt a regimentje:
Csatára szállt agg, ifju — bárho félhőlt,
S kasszát ragadt, akinek karója nem volt!

És a rozslás vas, uralka a rendet,
Mind jobban-jobban hódolói kezelt!
S hogy a vértől homályosult a szablya:
Beragygota a szent Szabadság napja!

. . . De jött Világos s Arad gólgatója . . .
Reánk szabadt a szarokóság tyója . . .
Te szőrnöve: atyáim árva lettünk;
És visszanyerte végek épveszteltünk . . .

Nem foly többé a könyvek olyan árja,
Mint Értel sirt el nemzedet, az árva.
Nem lesz oly igazs, mert nem lesz oly halott,
Mint a sors Benned nekünk adott! . . .

Atyánk! Ki ott állsz Isten trónja mellett,
Úrizz, hogyla már meghódolunk kellett!
A Te népednek végezte: atádat,
Bár szive töle vérzik, forrong, lázad!

Lásd: szabóban sem áll fenn emtkéd! . . .
De tartósból emelt szívébe néped,
Mint a kohókak érci outánának,
Mint márványföldje egész Kárrarának!

Óh, bizz e népben, — mely bár nem a régi,
De ha mégyszer isenbolnél néki:
Elmenne mind, mint akkor sívra szállott,
S végek kivéna a szent Szabadságot!

kezésekkel legyen oda, hogy a vízvezeték kitéphető hassen, szóvá teszi azon még a legutolsó községben sem található visszás állapotot, hogy a város utódi, járdái takarítatlanok, jég és sár locs-pocs mindenütt s a hatóság nem intézkedik, hogy a város tisztogatása és tisztántartása megfelelő legyen, mert ez pénzbe kerül — ő úgy látja, hogy a város sok kiadásait ismét az aktamorzsiásokkal járó adminisztráció nyeli el s azért nem jut a tulajdonképpeni városi közcélokra, ez esetben indokoltabbnak tartja a múlt fényének megőrzése helyett az olcsóbb megoldásra berendezkedésre vetni súlyt s a város bevételeiből a tekintélyesebb részt fordítani közcélokra, melyek között nem utolsó helyet foglal el a város tisztogatása és tisztántartása.

Elnököl h. polgármester a vízvezeték ügyre tett felszólalásokra jelenti, hogy a panaszolt bajoknak legfőbb okozója a közismert vízhiány, ehhez járul, hogy a tegnapielőtti napon az Új-túri vízvezeték megromlott, csőrepedés vagy törés okozta azt, hogy a víz a vezetékből a földbe tűnt el s nyomás hiányában az emeleti helyiségek nem kaphattak vizet, a tanács legott intézkedett a helyreállítás iránt s az folyamatosan van. Az ismert nagy vízhiányon segíteni nem lehet — a városnak ez irányú felterjesztésére válasz még nem jött, ha megjönne a kormányhatósági jóváhagyás — akkor a lehetőség szerinti legjobb megoldás nem fog elmaradni.

A közgyűlés a választ Herrmann Miksa kivételével tudomásul veszi.

A polgármesteri jelentés során *Baán* Elemér biz. tag hosszabb s a hazafiságra alapított beszéd-el a városi iskolák államosítását sürgeti. Beszédjét tetszéssel hallgatta a közgyűlés, de újabb határozatot nem hozott ez ügyben, mivel az eljárás az iskolák államosítása ügyében amugy is folyamatban van.

A polgármester jelentésének kapcsán elhatározottat, hogy a március 15-diki ünnepen a városi hatóság és a törvényhatósági bizottság testületileg vesz részt.

A belügyminiszter elutasította *Wagner*-László dr. törvényhatósági bizottsági tagnak a vihnyei 130000 koronás kölcsön ügyében és a város hivatalos hirdetéseinak közzététele tárgyában beadott felelőbeírásait. Tudomásul szolgált.

A fő- és székvárosnak és Kassa városának az adóreform tárgyában küldött megkereséseit egyelőre tudomásul vette a közgyűlés, mivel az adóreformra vonatkozó törvényjavaslatot visszavonta a kormány.

A Vihnye-fürdőre vonatkozó két előterjesztést nem tárgyalta a közgyűlés, mivel a szakbizottságok nem foglalkoztak még a tárggyal.

A tanács előterjesztésére, hogy az 1907 évi április 8-án megválasztott tisztviselőik mandátuma lejár s így a tisztújítás e hóban megtartandó elhatározta a közgyűlés, hogy a tisztújítást az április 14-én megtartandó rendes havi közgyűlésen tartja meg s utasította a tanácsot a pályázati hirdetések kibocsátására.

Az erdőmester éves jelentését tudomásul vette a közgyűlés.

Az 1908. évi erdőösítési költségelőirányzatnál *Vadas* Jenő bizottsági tag szólalt föl. A költségvetést nem fogadhatja el, mert nem látja szigorúan szakszerűnek, ami pedig elengedhetetlen feltétele a költségvetésnek. Kifogásait nem részletezheti, de felhoz egy pár esetet.

Tizenöt év óta kiseri figyelemmel a város erdőgazdálkodását s azt látja, hogy az erdőösítési költségek állandóan nagy összeggel szerepelnek a költségvetésben, ami szakszempontból helyes és örvendetes ugyan, de a város anyagi viszonyainak nem felel meg annál kevésbé mert a város erdeiben többnyire magukölti feljúló fanemek vannak. A nagy erdőösítési költségek mellett bizonyítanak, hogy az erdőösítési gazdálkodásunk nem nyugszik

elég biztos alapokon s így anélkül, hogy rekrimálná, vagy gáncsolni akarna, szűkegesnek tart a pontos szakszerű vizsgálatot, hogy az esetleges hibák kiderítsenek és megszüntessenek. Szűkegesnek tartja, hogy jövőre az erdőösítési szakbizottság hívassék össze s az tárgyalja először e nagyfontosságú kérdést. Indítványozza, hogy a költségvetés utasítsassék vissza az erdőösítési szakbizottsághoz.

Zólyom Imre v. erdőmester és *Wagner* László dr. felszólalása után a közgyűlés egyhangulag elfogadta *Vadas* Jenő indítványát.

Az erdőösítési költségelőirányzatnak megvitató tárgyalása során *Händel* Vilmos biz. tag felszólal s kifogásolja, hogy a több év előtt elrendelt erdőösítések végrehajtva nincsenek, a sok elhagyott hányó, az Óváros egyrésze, a dohánygyár fölötti meredek s legelőnek alig használható hegyoldal beerdősítve ma nincsenek, de legszembetűnőbb visszafelé, hogy a Scheimer-féle birtokon, melyet pedig a város azért vett meg, hogy a város vízellátásának jövő biztosítása érdekében azt beerdősítse, s melyet be is erdőösített — egy rész kitépett, legelő és krumpli földek láthatók rajta; miért rendelkezik a közgyűlés, ha azt a tanács talán a határozatok meghamisításával végre nem hajtja?

Zólyom Imre v. erdőmester első sorban is kijelenti, hogy amit a közönség elrendelt s a mire hitelt engedélyezett — ő végrehajtott, ha lezorítják az erdőösítési költségeket — ő tovább nem mehet s pénzhíányában minden követelést ki nem elégíthet. A hányók beerdősítése ügyében még több év előtt megkereste a város tanácsa a bányakincstárt, a tanácsnak nincs módjában ennél többet tenni mindaddig, míg az elhagyott hányók nem kerülnek a város tulajdonába. A felszólaló által említett több terület be erdőösítve egy kivételével, a dohánygyár fölötti hegyoldal kivételével, melyet a nép, a lakosság erőszakkal is megvédte a beerdősítés ellen s legelőjét ily célra át nem adja, éppen felszólaló úr élő tanuja, hogy csak a kísérlet is mily vehemens jeleneteket idéz elő s a lakosság elveri a területről az erdőösítőket — az okból volt kénytelen a város tanácsa a dohánygyár fölötti legelő beerdősítésétől egyelőre eltekinteni. A Scheimer birtok beerdősítése ügyében osztja felszólaló nézetét s hibának tartja, hogy abból egy terület rész legelőtérre bocsátottat vissza.

Sobó Jenő éppen a Scheimer-féle birtok ügyében szükségesnek tartja már a közgyűlés erkölcsi tekintélyének megővése érdekében is, hogy vizsgálat tárgyává tétessék, mi és ki okozza azt, hogy a végrehajtás a közgyűlés rendelkezésétől eltér.

Sztancsics Miklós v. főjegyző utal arra, hogy a vízvezeték ügyben betervezett jelentésében erősen hangsúlyozta, hogy nemcsak a Scheimer-féle birtok, de a Paradicsom és *Sobó*-hegyeknek a város felé eső összes oldalai beerdősítendők a város vízellátása érdekében, s hogy részben az ellenkező történt — annak nem a város tanácsa az oka, s ellenkezőleg a tanács a közgyűlés rendelkezéseit hajtja pontosan végre — ebben lehet hiba, mert a felmerülő ügyek s felszólalások öte-ötéllel rendelkezik a közönség s az történt a Scheimer-féle birtok beerdősítése után is a legelőgy megővése érdekében. Ezek kiderítését vizsgálat után ő is szükségesnek tartja a felszólalások után s indítványozza, hogy e célból *Händel* Vilmos, *Sobó* Jenő, *Farbaky* István, *Veress* József, *Körös* László és *Vadas* Jenő biz. tagok küldessenek ki.

A közgyűlés a Scheimer-féle birtok beerdősítése után történt végrehajtások megvizsgálására az ajánlott bizottságot kiküldi azon utasítással is, hogy helyszíni eljárással állapítsa meg, hogy a területek mely részek legelő vagy más célú területek, s melyek a feltétlenül beerdősítendő s beerdősítettnek hagyandó területek.

A Scheimer-féle erdőösítési és legelő ügygel

kapcsolatban a legelőügy rendezéséről fejlődött ki vita, melynek során a felszólalok mindegyike tőrhetetlenek tartja, hogy a legelő megővése és tisztítása nincsenek, ennek legfőbb oka az, hogy a legelő tisztítási díjakat ósregi szokás szerint a legelő bizottságok szedik és kezelik elszámolás s hatóság ellenőrzés nélkül.

A közgyűlés utasítja a város tanácsát, hogy a legelőgy végleges rendezése s az érvényben álló szabályrendelet módosítása ügyében előterjesztéseit mielőbb metegye.

Az adófelosztalmási bizottságba beválasztott *Oszvald* Gusztáv vendes és *Goldner* Adolf póttalut *Warinszky* Károly erdőőr nyugdíjaztatott Ezzel a gyűlés délután 5 órakor véget ért.

Március 15.

Hatvan esztendeje, hogy datum Magyarországán a Március 15, hatvan esztendeje, hogy ünnepe a magyarnak ez a nap, amelyen megszületett a magyar szabadság, testvériség, egyenlőség.

Hatvan esztendő óta ünnepet ill ez ország minden igaz fia e napon s a honzszeretet szeretettel lelkesedéssel idézi elő a nagy nap eseményeit, hogy erőt merítsen a dicső múltból a má-nak nehéz küzdelmeihez.

Hol van az akkori idők ereje, hol vannak a férfiak, akik megcsinálták a nagy napot s az azután következő nagy időköt.

Pihenek már, porrá lettek abban a földben, amelyet manapság egrével hagy el az a nép, amelyet ők akkora küzdelem árán, annyi reményvel szabadítottak föl.

Akárhogy is nézzük a má, ha a szívárvány legszebb színein át nézzük is, mégis azt látjuk, hogy szomorú időköt éltünk, olyanokat, amikor nagy szükségünk van a mult idők dicső eseményeinek feljutására, emlegetésére, hogy erőt gyűjtsünk, bizalmat merítsünk, s példát vegyünk, ha tudunk még azoktól, akik erősek, nagyok, önzetlenek voltak, akik igaz fiai voltak a magyar hazának.

Ünnepeljünk hát magyarok, ünnepeljünk történelmünk egyik legszebb, legdicsőbb napját s ez ünnepelés ne muljék el közöttünk buborék képen, de maradjon meg nyoma lelkeinkben, hogy erősödjünk, erősödjünk attól.

* * *

Városunkban, mint minden évben, ez idén általános ünnep lesz a március idusa. Ünnepet rendeznek a főiskolai fiatalok, az evangélikus liceum, a katolikus gimnázium, az elemi iskolák.

A főiskola ünnepének sorrendje.

Délután 9 órakor gyűlékezés a körben, honnan testületileg a templomba megyünk, 10 órakor ünnepély az aulaiban a következő programmal: 1. Szózat. 2. Elnöki megnyitó. 3. Rákóczi nyitány. Játsza az ifjúsági zenekar. 4. Petőfi visszatér. Irta: Várdai Antal. Szavalja: Martinkovics Antal főisk. hallgató. 5. Rákóczi megterés. Éneklő Balás Ilonka urleány. 6. Ünnepi beszéd. Tartja Kiss Béla főisk. hallgató. 7. Kossuth nóta Melodráma. Irta: Véssey Kálmán. Szavalja: Baán Iza urleány. 8. Kirtoc nóta. Játsza Sági Balogh László zenekara. 9. Március 15. Irta: Jakab Ödön. Szavalja: Fischer Henrik főisk. hallgató. 10. Induló. Játsza az ifjúsági zenekar. 11. Himnusz. Délután 3/4 órakor gyűlékezés a körben. onnan a honvédszoborhoz vonulás, utközben megállapodva az Erdősi-Emlek-táblánál, hol Kerényi István ifj. köri alelnök be-

szedet tart s Herepey Árpád elszavalja Városi Atnaknak Erdős c. költeményét. A honvédszobornál pedig az ünnepi műsor a következő: 1. Szózat 2. Beszéd. Tartja Pető János ifj. köri elnök 3. Türoagató szóló. Előadja Vésey Kálmán. 4. Nemzeti dal. Szavalja: Fischer Henrik főisk. hallgató. 5. Himnusz. Este félkilenc órakor a városi Vigadóban „Hivatalos Estély.” A hagyományos szokáshoz híven Szeklárnára is kimegy egy küldött-ség, mely a honvédelméknél délután 3 órakor ünnepélyt tart, hol: 1. Szózat. Éneklő a közönség. 2. Beszéd. Tartja Dobrozemsky Mátys főisk. hallgató. 3. Március 15. Irta: Jakab Ödön. Szavalja: Martinkovics Antal főisk. hallgató. 4. Vén cigány. Irta: Farkas Imre. Szavalja Pantó Béla ifj. köri főtitkár, s ezután 6 leteszi az ifjúság koszoruját a honvédelmékre. 5. Himnusz.

Az ág. hitv. ev. liceum. Petőff-ünnepükökre

Az ág. hitv. ev. liceum Petőff-ünnepükökre a régi szokáshoz híven, ez évben is megünnepeli a szabadság napját. Az ünnepély március 15-én, vasárnap délután 3 órakor fogja megtartani a Városi Vigadó nagytermében, melyre a kör vezetősége, ezután is meghívja a hazafias közönséget. Az ünnepély műsora: 1. Himnusz. Éneklő az egész ifjúság. 2. Nemzeti dal. Petőfi Sándortól. Szavalja Vésey Kálmán VIII. o. t. 3. Magnótyi beszéd. Irta Soltész János VIII. o. t. Előadja: Thuránszky Kálmán VIII. o. t. 4. Március 15. Abrányi Említő. Szavalja: Soltész János VIII. o. t. 5. Ünnepi beszéd. Irta és előadja: Csorba Sándor VIII. o. t. 6. Népdaulgyűjtemény. Előadja a liceumi vegyeskar. 7. Rákóczi induló. Farkas Imrétől. Szavalja: Csorba Sándor VIII. o. t. 8. A város-sipkások. Irta és előadja: Soltész János VIII. o. t. 9. Réchel sivalma. Arany Jánostól. Szavalja: Vésey Kálmán VIII. o. t. Zongorán kíséri Bartha Béla VIII. o. t. 10. Éneklő az egész ifjúság.

A kath. gimnázium ünnepe.

A selmecbányai kir. kath. főgimn. ifjúsága 1908. március 15-én délelőtt pont 9 órakor a kegyesrendiek rendházának nagytermében hazafias ünnepséget rendez, amelyre ezután is meghívja a hazafias közönséget. Az ünnepély műsora: 1. Himnusz. Kúleseytől. Éneklő a főgimnáziumi énekar. 2. Ünnepi beszéd. Mondja Prónai Lajos főgimn. tanár. 3. Nemzeti dal. Petőffől. Szavalja: Pápay Béla főgimnáziumi VII. o. t. 4. Gavotte. Rixner Józseftől. Előadja a főgimn. zenekara. 5. Március 15. Pelowassa Markwarth Rezső főgimn. VII. o. t. 6. Talpra magyar! Goldsától. Éneklő a főgimn. énekkara. 7. Mi a hazá? Pószától. Szavalja: Schwartz Tivadar főgimn. III. o. t. 8. Cinka Panna hegedülje. Melodráma. Prónai Lajostól. Szavalja: Pószpili Béla főgimn. VII. o. t. Zenevel kísérik: Bachraty József, Markwarth Rezső, Tóttóssy Béla, Ivicsics Pál, Csellár Kornél főgimn. VII. o. t. 9. Mica Antal és Csernák Miklós főgimn. VI. o. t. 10. Induló. Zsaskovszkytól. A főgimn. zenekarának kísérete mellett éneklő a főgimn. énekkara.

A kiskisbányai ifjúsági egyesület ünnepe.

A kiskisbányai ifjúsági egyesület a vilhnye-pezerényi és hodrusbányai ifjúsági egyesületekkel közösen ünnepeli meg a nemzeti ünnepet. A hodrusbányai honvédszínél és emléktáblánál rendeznek ünnepet ma délután 3 órakor a következő műsorral: 1. Himnusz éneklő a három ifjúsági egyesület. 2. Hazafias beszéd tartja a három kör képviselőit: Csorba Ödön a kiskisbányai ifj. egy. igazgatója. 3. Egyesületek külön-külön ünnepélye. (Itt minden kör megtartja a saját műsorú ünnepélyét.) 4. A honvédek megkoszorúzása. 5. Szózat. Éneklő az összes megjelentek.

Honvédeink segélyezése.

Feljegyzője: **Vörös Ferenc.**

Azzal a kéressel kezdem, hogy ne feledkezzünk meg mai nemzeti ünnepünkön segélyre

szoruló honvédeinkről. Sokan vagynak ünnepők, ha kiki csak pár fillért ad, koronák gyűlnek össze és akkor a szabadságharc részesei, melynek emlékétől éljük, velünk ünnepelhetnek, együtt örvéndhetnek velünk családi otthonunkban. Nem sokan vannak, kevéssel beérnek, nagyra becsülük az elismerésnek legkisebb jelét is.

Ezzel áttértek a selmecbányai honvédek, a Beniczky-csapat maradáknak, illetve ezek közül is a segélyre utaltak támogatásának történetére, e történetből rövid vázlatot nyújtva e sorokban. Ha az kérdezzük, hogy mikor voltak a honvédek a segítségre, támogatásra leginkább reá utalva, akkor azt adhatjuk feleletül, hogy a szabadságharc leveretése után 10 év múlva, 1859-ben, amikor 10 évre besorozott katonák csoportoson érkeztek haza szülővárosukba a szép Itáliából.

Hogy mennyire vágytak Magyarországra, az édes hazába, melyért egykor életüké kockáztatták, tanúsítják azok az esetek, melyek gyakran ismétlődtek meg az ósbit kiadásokor. Ha egyik másik két-három nappal előbb indultak, nem várták meg barátját, bajtársát, földijét, hanem neki vágott a hosszú utnak nehányd magával, csak hogy minél előbb szívhassa a hazai levegőt, láthassa szegény hazáját.

És jutalom, szives fogadtatás helyett mi várt a mi selmecbányai honvédekre?

A városházán, a hol jelenüknek kellett, a legkíméletlenebb elbánásban részesültek s tudtukra adatot, hogy mint megbízhatatlan, veszélyes honlelkű rendőri nyilatvartartásba jegyeztettek. A bányauzemeknél, ahol munkáért könyörögtek, szintűt fizeték belőlük s kikérgették a kérést azzal, hogy menjenek Kossuthhoz, adjon az munkát s általában Kossuth kutyának gyönyölték az aliztek és a bányáiztek egy része. Csak ritka kivételképen juthatott egyik vagy másik bányamunkás, a többi világra ment s közüléből feltegelte egy ideig életét, a mi a magyar vidékeken nem volt szegény, de némely más ajku községből futva kellett a szegényeknek az útlegék elől menekülnök.

Szerencsésebbek voltak azok, akik iparosokhoz szegődtek, vagy kereskedőkhöz, mert a mi régi csizmadánknak, cipészünk, szabónk között többen készségük fogadták fel a volt honvédeké, valamint kereskedőink is, de ezek is csak módjával tehettek azt, mert könnyen úgy járhattak, mint Nagy István magyar szabónk, akinek bűntől rótták fel egyebek között azt is, hogy már két magyar segédje volt és pedig a rebellek sorából, ezért ipara üzetsőt is elitították s a jói berendezett üzlet tulajdonosának, a szókimondó magyar szabónak távoznia kellett Selmecbányáról. Vihányt huzta meg magát s onnan tért ismét vissza évek múlva jobb idők beálltával.

Feljegyzésim szerint a kiegyezés után 1868-ban lettek a selmecbányai honvédek először nyilvánosan segélyezve, amikor a belügyminiszterium 1600 koronát bocsátott a város polgármesterének rendelkezésére kiszátsá végtel. Ez nyilvános segélyezés volt, tilkon már régebben kaptak egyesek segélyt, egyebek között egy bujdosó honvédszert városunkban elrejtett leánya Cs. Irma, több bujdosó honvédek fia stb.

Az 1868-ik és 1869-ik évben megalakult a Honmegye—selmecbányai bonvédségelőző egylet, de ez Selmecbányára kihatálag a fenti állami segély kiosztása után nem működött többé.

Az 1876-ik évben nyertem tudomást ennek az egyesületnek egykori létezéséről s azonnal felkértem annak néhány tagját, hogy működésüket újból kezdjék meg s terjeszkék ki különösen Selmecbányára, a hol még sok honvéd van a bányások között s az intelligens osztályban is. Azzal érveltem, hogy miy jótékony hatása volna a magyar társadalom, a magyar állam jóindulata, támogatása a tót ajku volt honvédek, aki annyi nélkülözést, mellözést szenvedett azért a hazáért, melynek történetét nem is ismeri, mint a magyar; felénk fordulna a szíve, gondolata, bizalma, felénk magyarok s a magyar államaszme felé. Ez volna a leghatározottabb magyarságom, melyben a régi honvédek az újabb nemzedék megnyerése érdekében segítségünkre lennének.

(Folytatása következik.)

A Selmecbányai Önk. Tüztöltő-Egylet „Temetési Segély-alap”-jának kezelési szabályzata.

1. A Temetési Segély-alap Önk. Tüztöltő-Egylet vagyónának kiegészítő része (l. alapszabályok 12. §. c) pont) a Temetési Segély-alap.

2. A Temetési Segély-alapnak az a rendeltetése, hogy a Selmecbányai Önk. Tüztöltő-Egylet azon tagjainak hozzátartozói, akik az alap létrehozásához vagy növeléséhez egyszersmindenkorra 10 K 40 f tagsági díjjal hozzájárultak, elhalálozásuk esetén temetési segélyben részesítse.

3. A segélyezés módjai: a) Pénzsegély azon igényjogosult tagok hozzátartozóinak, akik ezt pénzsegélyben kívánják. A pénzsegély nagysága évről-évre közgyűlési határozattal állapítatik meg. b) A temetési aktus ünnepélyesebbé tétele céljából a Temetési Segély-alapból fizetendő 8—10 tagu zenekar és koszoru nyújtása azon igényjogosult tagok hozzátartozóinak, akik ezt ily módon kívánják. A zenekar és koszoru költségei az a) pont alatti pénzsegély nagyságával egyező legyen.

4. Temetési segélyre csak a Selmecbányai Önk. Tüztöltő-Egylet azon tagjai tarthatnak igényt, akik a 10 K 40 f tagsági díjat az alapba teljesen befizették.

5. Ha valaki az önk. tüztöltő egyletből kilép, vagy kizáratik, elveszti a segély-alap iránti igényét. Ha a kilépés aggkor, betegség vagy más elfogadható ok miatt történik és az illető tényleges működése alatt a tüztöltő egylet érdekeinek előmozdítása körül érdemeket szerzett, segélyt kaphat. Ily esetben a választmány határoz.

6. A Temetési Segély-alapot mindenkor valamely helybeli pénztárhoz kell betétként az Önk. Tüztöltő-Egylet pénztárosa kezelni. A hozzájárulási díjak beszedésére, nyilvántartására és az ellenőrzési tisztségre megválasztott a közgyűlés ily megbízással egy parancsnoksági tagot.

7. Az utalványozást az elnök, ennek akadályoztatása esetén helyettese eszközöli.

8. A 10 K 40 f hozzájárulási összeg 20 f havi részletekben, az egész összeg tehát 52 hó alatt az alapba befizetendő. Azon tagok, akik 10 K 40 f-nyi összeg lefizetése előtt elhaláloznak, ha különben a 20 filléres havi részletek lefizetése által részben igényjogosultságra tettek szert, a befizetett összeg arányában segélyezendők.

9. Ha valaki 6 egymásután következő hónapban keresztül a havi részleteket pontosan meg nem fizeti, minden igényjogosultságát elveszti.

10. Ha az Önk. Tüztöltő-Egylet feloszlának, a Temetési Segély-alap az igényjogosultak közt felosztatik a befizetés arányában.

Jelen kezelési szabályzatot tárgyalta és elfogadta a Selmecbányai Önk. Tüztöltő-Egylet 1908. március 1-én tartott 35-ik évi rendes közgyűlése és az 1908. évi segély nagyságát 40 K-ban állapította meg.

Ifj. Oszvaldt Gusztáv s. k. Vítális István dr. s. k.
a Temetési Segély-alap kezelője. a Selmeob. Önk. Tüztöltő-Egylet elnöke.

RENDKIVÜLI KEDVEZMÉNY LAPUNK J. ELŐFIZETŐINEK.

A mai súlyos gazdasági viszonyok között, midőn a családok körében a női toaletti kérdése igen fontos szerepet játszik, azt hisszük, kedves szolgálatot teljesítünk lapunk t. előfizetőinek, midőn tudatjuk, hogy Magyarország legrégebb divat-újságjával, a BUDAPESTI BAZÁR-ra ily egyezséget léptünk, hogy ezt a minden tekintetben magas színvonalon álló praktikus divatlapot t. előfizetőinknek kedvezményes áron, negyvedenként 1 KORONA 60 FILLÉRHÉRT küldetjük.

A BUDAPESTI BAZÁR kintőn szabásainak segélyével az összes női öltözékek könnyen készíthetők el otthon házilag. A BUDAPESTI BAZÁR minden száma 60—70 párisi és londoni divatképet, kézimunka-ábrát, fehérnemű-modell tartalmaz s A MI KEDVESEINK címen egy teljes gyermekújságot is ad, melyben a divatos és szezonzerű gyermeköltözékek kivül, ami kedveseinket csengő-bongó versekkel és tanulságos mesékkel mulattatja Nagy kézimunka- és szabás-

ívén átlag 110—120 részlet-szabás- és kézimunka-rajzot közöl, melyek magyarázata is oly világos és könnyű, hogy segítségével még a kevésbé gyakorlottak is maguk készíthetik el összes ruháikat. Gazdag szépirodalmi részében érdekes regényeket, elbeszéléseket, tárcákat, novellákat és verseket közöl, míg társalgó SZALON-ja közérdekű kérdések megvitatására díjtalanul áll az előfizetők rendelkezésére.

Az előfizetés minden hol elsejéltől kezdetét veheti s kériük az előfizetési összeget lapunk kiadóhivatalába küldeni.

E kedvezményben csak lapunk előfizetési részeseinek.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Eljegyzés.** Neuschwander Dorát Neuschwander Koburg Fülöp herceg szentantali gazdaszüljének leányát a múlt héten jegyezte el *Brazatöriss* Zoltán Liptóújvárról.

— **Államvizsgák.** A bányászati és erdészeti főiskolán hónap kezdődnek meg az államvizsgálatok, melyeken a miniszteri kiküldött *Mály* Sándor min. tanácsos lesz. A vizsgálatokra tizenketten jelentkeztek.

— **A selmecei kaszinó évi rendes közgyűlése** jövő vasárnap délután 3 órakor tartja a kaszinó nagyeremében.

— **A takarékpénztár közgyűlése** a hó 18-án délután három órakor lesz az intézet helyiségében.

— **Influenza.** A nedves, zimankós idő beálltával városunkban is fellépett az influenza s már is sokan megbetegedtek. Többek közt beteg *Horváth* Kálmán polgármester, aki már egy hete fekszik s még hosszabb ideig nem hagyhatja el a szobát. Beteg *Stuller* Gyula dr. orvos is, akit szintén nagyon elővett az orosz betegség.

— **Közgyűlés.** A Selmecebánya-Rónai Általános Temetkezési és Segélyező-Egyesület folyó évi március hó 22-én délelőtt 10 órakor, Selmecebánya a Városi Ház nagyeremében rendkívüli közgyűlést tart, a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó és jelentés. 2. A belügyminisztérium leirátának felolvasása. 3. Az alapszabályok kiegészítése. 4. Indítványok tárgyalása.

— **A Magyar Turista Egyesület Szitnya Osztyája** folyó hó 21-én, szombaton délután 5 órakor a városháza tanácstermében rendes közgyűlést tart, amelyre az Osztya rendes- és pártoló tagjai külön meghívóval is meghívja az elnökség.

— **Rákóczi és március 15.-e.** A kettő együvé kerül ebben az évben. Rákóczi lovasszobra felállításának hazafias célja és a vértelenül kiküzdött magyar szabadság hajnala, március 15-e nevezetes napforduló ebben az évben. Ezen a napon lesz a m. kir. lottóigazgatóság hivatalos helyiségében megtartva Rákóczi lovasszobra sorsjátékának húzása. Ezen a napon jut a „Fortuna szekerén okosan ülőnek” (a hgy Faludy Ferenc énekli) összesen *Altenkesszer korona élénk nyeremény.* És ezen a napon mutatja meg a hazafias közönség, hogy történelmi nagyjai iránt van szívében kegyelet. Mert Andrássy Gyula gróf védnökségével alakult szoborbizottság ekkor tudja meg, hogy a hazafias áldozatkészséget nem hiába szöveltette. Kívánjuk, hogy a bizottság ezt jelenthesse. A sorsjegyek árái március 15-ig a postára kell tenni. Egy sorsjegy ára 1 korona.

— **Az ópalánkai szövetkezet és a selmecebányai takarékpénztár.** A múlt héten a fővárosi napilapok hírt adtak arról, hogy az ópalánkai gazdák hitelszövetkezetéről nagy sikereszást történt s e szövetkezetnél a selmecebányai takarékpénztár is érdekelve van 150000 koronával. Minthogy e hír ilyen formában megjelölheti a takarékpénztár részvényesit s a betevőket, a közérdek szempontjából utána jártunk a dolognak s a legbiztosabb adatok alapján közölhetjük a következő meggugyutató hírt. A selmecei takarékpénztár tényleg összekötöttesében van az ópalánkai szövetkezettel, amennyiben azelőtt egy évvel 150000 koronát adott kölcsön s a szövetkezetnek, azonban kellő biz-

tosíték mellett úgy, hogy a takarékpénztár a szövetkezet teljes bukása esetén sem érheti veszteség, mert a 150000 K kölcsön be van táblázva a szövetkezet gazdag igazgatóságai tagjainak ingatlanaira. Aki ismeri a selmecei takarékpénztár szoliditását, pontos és lelkiismeretes vezetését eddig sem nyugtalanodhatott, s e hiradásunkat inkább azok kedvéért tartottuk szükségesnek, akik nem ismerve közelebbről a takarékpénztár ügyvezetését esetleg megjéjték a fővárosi lapok hírével.

— **Halálozás.** Ballon József plébános e hó 8-án negyven éves korában Felső-Atrokon, Nyitra-megyében elhunyt. Az elhunytban *Ballon* István bélabányai rendőrbiztos és *Ballon* Károly számvetőségi irnok bátyjukat gyászolják.

— **Március 15.** A helybeli kereskedő-tanonciskola ifjúsága folyó hó 15-én délelőtt 11 órakor a városi r. kath. elemi fiúiskola II. osztályában hazafias ünneppé rendezte, melyre az igazgatóság a t. hazafias közönséget tisztelettel meghívja. Az ünneppé műsora: 1. Himnusz. Éneklés az ifjúság. 2. Ünnepi beszéd. Tartja: Tuka Antal ig. tanító. 3. Nemzeti dal. Petőfi Sándortól. Szavalja: Spitzer Samu I. o. t. 4. A hazafét. Pósa Lajosól. Szavalja: Keusch István III. o. t. 5. Haladéi, haladéi én nemzetem. Pósa Lajosól. Szavalja: Schubert Manó III. o. t. 6. Pihenő Kard. Pósa Lajosól. Szavalja: Schmeihl József II. o. t. 7. Szózat. Éneklés az ifjúság.

— **A „József Kir. Herceg Szanatóriumi Egyesület”** környebányai bizottsága folyó évi március hó 3-án igen sikerlül táncal egybekötött „Cabaret-estélyt” rendezett. Ezen sanatóriumi előadás a közönség részéről oly népszerűséggel fogadtatott s úgy rendkívüli nagy látogatottságnak örvendett, hogy a jövőben méltán a mulatsógok között első helyet foglal el. Az estély Thaly László dr. orsz. képviselő alkalmi felolvasásával vette kezdetét, melyben a szégyensorsu tudóveszes ember-társainkat a társadalom pártfogására ajánlotta. Az általános figyelemmel kísért magas színvonalu felolvasás mély visszhangot talált a közönségben s méltán hozzájárul az egyesület népszerűségének emelésében. Majd szünni nem akoró taps-vihar között léptek fel Dezső József és neje Ligeti Juliska a nemzeti színház kiváló művészei a „Kolorostor” c. dialógban. A közönség igen szép csokorral fejezte ki a művésznő iránti mély rokonszenvét és hálaát. Művészi játékok ritka élvezetet nyújtott s a közönség teljes lelkesedéssel ünnepelte a kiváló művészpárt. Ezután Palkovics Anna zongora száma következett, melyben játékaiknak művészi technikájával a közönség zafios teljesét megnyerte. Majd Palkovics Mika „Férfihez menjek” című monológ adta elő. Kedves meggyerő megjelenésével és kellemes ügyes előadásával végtelenül elragadtatta a közönséget. Ezután következett Wildmann Erzsike és Clement Aladár által előadott „Giri-Biri. Cocolodó” c. duett, melynek zongora kíséretét Wildmann Adolf dr.-né látta el kiváló művészettel. Feledhetetlen bájos jelenetet szolgáltatott az elragadóan szép duett, mely a közönség teltségét olyannyira megnyerte, hogy a szünni nem akoró tapsvihar kétszer is kényszerítette az éneklőket a színpadra. Végül „Megjött a pápa” c. vígjáték került színe a Dezső művészpár, továbbá Ürmöcsy Erzsike és Jeszenszky József műkedvelők közreműködésével. Méltó elismerés illeti a műkedvelőket, akik jelesen beilleszkedtek a művészpár tárgyog játékaiba s teljes elismerést és sok tapsot érdemeltek ki. Az ugy érkölesleg, mint anyagiilag is szépen sikerült estély rendezéséért méltó elismerés illeti Matiz Dezső dr.-né előnököt és Palkovits Emil előnököt, akik fáradsáttalan buzgalommal és lelkesedéssel készítették elő a szép estélyt. Az előadás után megkezdődött a tánc, mely kiválógokvirraditk tartott.

— **Habzó italok** gyárosait különösen érdekelni fogja, hogy ezental nem kénytelenek a kevésbé kiado mesterséges szesztartás használni, mivel a kartellen kivüli Buszberg-Buszbergfűrdő hatalmas szénasvízmeik a világhírű Buszbergfűrdő természetes szénasvízforrásokból nyert vegyület tiszta természetes folyékony szénasvát bármely mennyiségben szállítja.

— **„Legjobban szeretem a friss, telt arot.”** Ki ne volna e tekintetben egy véleményen Plaphist-ová? De mily gyakran nélkülözik fiatal emberek a friss arot. E helyett látni épátt arszint és általános gyengeséget anélkül, hogy valamely betegség mutatkoznék. És mégis ezen rossz arszint súlyos tüdőbetegnek az előjele. Ily esetben tehát „Sirolin Roche”-t kell venni, amely — mint azt számtalan orvos igazolja — a vért javítja, az organizmust erősíti, az évtágyat előmozdítja és a testet tuberculozes behatásótt megvédi, „Sirolin Roche” gyógyszerárban kapható.

A közönség köréből.

Nyílt levél

letes *Pánoeska Jano* szob. kir. alkalmazott utascsapó urhoz.

Urnak nevezem, mert a 67-iki fizetési osztály 3-ik fokozatába van beosztva és bizonyára ur a maga szemétdombjában, tetei-nek azért hívom (kis t-vel), mert a tekin-szó egy fokkal feljebbvalóját illeti meg, a nagy T pedig hivatal főnökét. Nekem azonban magával van ügyem és dolgom irásban azért, mert tudom, hogy nem tud olvasni mert ha tudna, nem olvasná el ezt a levelem, s azért is, mert már régen volt szerencsém, hogy lássam magát, pedig fizetési pótléka — a bagó halomszáma vár magára.

Tisztelet barátja a bagónak! Emlékszik még arra a szép időkre, amikor szomszédomban lakván a városi mérnök, maga minden reggel fel-szerelve hivatali jelvényeivel és eszközeivel megjeleint a kis vigadó utcában és leste a falevelek hullását, hogy azt felszedje, hogy a mérnök ur meg ne botoljék. A lába nyomát azonnal elsimította, a kövezetet valósággal kisubiszkozta. A hó-pihéket a levegőben kapkodta el, hogy sár ne legyen belőle. A mikor már nem győzte, könyvnyelvel öntözte és áztatta, hogy jégge ne váljék. Ha mégis jégge fagyott, mert néha pihenni is tért, azonnal felvágta. Ez volt a kis utca aranykor!

De miután a mérnök a sötét Tartarus helyett Badapestre vettettől, jött az aranylál hitványabb ezüst kor. Az új mérnök a fő-utcán lakván, maga már csak megszokásból járt ide. De azért járt. Egy ideig mindnap, később már hetenként háromszor-kétszer. Már csak a nagyobb leveleket szedte fel, a köveket már csak sárkefével pucolta, a hópihéket leszálltak, vízzé váltak, megfagytak, de maga minden hónapban kétszer felvágta. Amikor egyszer megkérdeztem a felől bagófeliztók, azt felelte, hogy már csak két városi ur lakik erre.

Amikor aztán ezek közül az egyik ur is elköltözött innen, beállott az ércorszak. Maga már csak sétálni jött erre, de azért saját lábai elől elsöpörte a köveket és a piszkot. Lábai nyomán azonban felburjánzott minden rossz. A hány kutya volt a városban, mind ide jött — sétálni. Az utca a kaktuszok botanikus kertje lett, amelybe maga azonban még mindig elnézett néha, sőt illeltet is, ha bagóra rájt a foga. Amikor már maga is megszokta, ráfizett csinált köztük. Összel és tavasszal, mint hivatalos személy jelent meg és a vizeknek utat nyitott, a jeget vízzé és párává változtatta.

Az utolsó kor a mai — a kemény vasról elnevezett piszkos kor. Maga azt hallotta az ősz-szel, hogy az utolsó városi ur is elköltözik innen; erre gondolt egy merészet és nem magas répti agyából kitörülte kis utcánk nevét és tájékat. Őz óta nem láttuk. Tömrédek bagót szórtam ki az utcára, hátha annak az illata ide eszja. Most már a kutyák nemcsak sétálnak, de botanizálnak is. Nyakig járunk sárban, vízben, hóban. Ember embertársának ki nem térhet, a gyermekek néha a hóban rekednek, hóvaldászkor csak eszoknak közlekedhetünk, mert a víz nem bolond futni, ha állhat és nem bolond állni, ha ülve pihenhet. Virágos kerlje dudvával van tele, de azért szörnyen illatos. És maga ezt az illatot nékülözi. Maga nem jön, mi kétségbe vagyunk esve a jövő illatoleg. Maga persze nevet a markába, mert nincs mérnök, nincs erre városi ur (egy ugyan még van, de ez magának már nem imponál, mert úgy sem fizet adót). A napokban — mi lakók — közgyűlést tartottunk, volt köztünk városlatya is — ez impondáhatna magának — és elhatároztuk, hogy magához deputációt küldünk. Bocsnatot kérünk, ha valamivel megharagítottuk és arra fogjuk kérni, hogy minden évszaktban egyszer jöjjön el, hogy különösen most legalább egy kis árkot csináljon a jégben a vizek. Ennek fejében

magát kinevezők a Vigadó-utca életfogytiglani almenőknéknek (ha a diplomát megszerzi — főnök is), háznaként és havonként elsőrendű 1 kilo bagót kap és denaturált szesz helyett az erősebb és drágább vióriolt egy-egy pohárral. Ha még ez sem elég, akkor ne csináljon semmit, csak jöjjön szadje be a bért, mi boldogok leszünk, ha látjuk. Mi aztán felosztjuk egymás közt a süprést, tiszta lesz az utca; a fürdőbe és a kuglizóra járó urak pedig boldog meglepődéssel mondogatják egymásnak: *no még sem hibá felítjük az utadót, milyen rend és tisztaság van még ilyen kis utcában is!*

Szíves megjelenését kéri magának, Jano urnak régi ismerőse.

Jelenetek a leendő selmeci nagyközség felállításáról.

VIII.

A selmeci új és a vihnyei régi fürdőben.

Selmec községében ez idő szerint a beszéd fő tárgya a piszok. Az utcák piszkáról és szennyről még mely tudomány tudósok is bolátó, magvas és nagy tudományos apparattal kidolgozott értekezéseket tartottak. Nem csoda tehát, ha ezen aramlat dr. Kapánert is magával ragadta és ő is a sok piszok fölött kezdett gondolkodni.

E gondolataiban rájött, hogy voltaképpen már ő jó maga is rég nem fürdött és így a szennylerakodások megfizetése vélelőből a községnek egyik alkalmozója által utonnan berendezett fürdőben meghatározott időre fürdőt rendelt meg.

A fürdőbírókos elcsudálkozott mikor dr. Kapánert az ő fürdőjében rendelt fürdőt; mert dr. Kapánert csak nem egészen erősen kiköt lapjában a fürdő és annak berendezése ellen.

De hát a fürdő meg volt rendelve és az előre meghatározott időben kézen varta vendéget, dr. Kapánert.

Ezen időpont elvált a fürdőbírókos Kampossal is beszél valakiről, amely beszélgetés tárgyát csakhamar meg fogjuk látni.

Dr. Kapánert pontosan megrézte a fürdőbe és már előre kéjelgett abban az értesítés, milyen pompás dolog lesz most azt a sok szennyet lemosni magáról.

Már kezkeződték és hársánytalan lábaival épen a víz hűfőket akarta kipróbálni, amiódön valaki ételen larmát csinált a házkapubejtőjéről kiabálva, hol van az a bitang? I látam ide ment be! Összemorozalom a haszontalant!

Ez a valaki Kampos volt, skinek hangját dr. Kapánert azonnal felismerte.

Dr. Kapánert egész testében elkezdett remegni. Ez a fenyegetés csak neki szóltak. Menehlik kell innem. Biztos dolog, hogy a fürdőbírókos megbosszulandó újságtamadaelit, rendezte az ékezet. De hova meneküljön? Ekkor jutott eszébe, hogy e hársány végrehajtást fogantatosított és akkor lát, hogy határ a kertbe is van egy kijáró. Több se kellett. Már levelet ruhát és építet felnyalálolta és a fürdő mellett lévő hátsó ajtó a kertbe menekült.

Kampos ez alatt dühönve jött a földszintről fel az emeletre, folyton kiabálva, hol van az a bitang? Hadd morozoljam össze eszont!

Kampos folyton kiabálva már a hátsó kert ajtó-felé közeledett, amikor dr. Kapánert nagy félelmében és rettegésben egy almafára mászott fel összes homlaját magával cipölve.

Kampos a kertbe is beharant és csakhamar megpillantotta dr. Kapánert az almafa ágai között. Illedelmesen köszönt. „Alaszolgája doktor ur, hát mit teszsz csinálni ott fent a fán? Nem tetszett látni ami bitang insanak, aki megszökött, mondják, hogy ebbe a házába futott be, de én a bitangot sehogy sem tudom megtalálni.

Dr. Kapánert. (Az almafa tetőjében megkönyhibbille lélegzik fel.) Nem látam én erre senkit sem. Én pedig itt a fán egy kis légfürdőt veszek.

Kampos. És milyen alapon méltóztatik ezt megtenni? Dr. Kapánert. (Köhögselve.) Természetesen, törvényes alapon.

Kampos. Akkor alaszolgája. Jó mulatást kívánok! Dr. Kapánert lemaszott a fáról. Felöltözködött és fürdés nélkül hagyta el gyorsan a házat, a melynek egyik ablakából a fürdő bírókosa vigyorogott körözvondó feléje.

Dr. Kapánert bosszuságában rögtön kooelit fogadott és kihajított Vihnyére, hogy ott akadálytalanul megfürdhessék. Utókében kiszélte azokat az újsg okkeket, amelyekkel a selmeci új fürdőt és annak berendezőjét megint támadni fogja.

Vihnyén a régi fürdőház közös társas fürdőjébe váltott mint selmeci polgár kedvesnyomás áru jogyet. A tükörfürdőben csak egy nő fürdött miöden Kapánert bejött. E nő a már nem egészen fiatal Gyögy Bájhámi szül. Csáhlaky Pelargonia fürdővendég volt.

Dr. Kapánert okosként a neki megtesztelt delnánk, aki telt nő is volt; mert igen jó testben volt és dr. Kapánert úgy mint az érsényben és mindenben, tehát az asszonyban is föltöbb kedvelte a teliséget.

Csakhamar bemutatkozott mint ügyvéd és lapzerkesztő. Erre a következő pábeszed feljött ki kottójuk között.

Pelargonia. (Kezessen) Ön szerkesztő? Ah, én rajongok a szerkesztőkért, mert amilyen nyílt ezütek, ép oly titoktartók és minden megtudják jól ostromolni.

Dr. Kapánert. Csak sajnos, hogy nem minden ostromlás végződik győzelemmel.

Pelargonia. (Incselkedve) Még kell próbálni. A bátraknak kedvez a szerencse!

Dr. Kapánert. Ez sem all minden esetben. Például én a legnagyobb bátorsággal beltem sikra ez ellen a ronda fürdő ellen, hogy Selmec községe adja el, de ostromoláom még mindig eredménytelen.

Pelargonia. (Egyik kezével a vizet bugyborékolja.) És mért akarna a fürdő eladását?

Dr. Kapánert. Mert haragszom rá.

Pelargonia. (Közlebb lép.) A fürdőre?

Dr. Kapánert. Nem, a tulajdonosára.

Pelargonia. De hogy lehet erre haragudni, Néze csak aranyos szerkesztő (Dr. Kapánert szíve táján fuelebegő hullámzásokat érez) ez a fürdőtulajdonos oly előékeny a vendégeikkel szemben, hogy mi itt szabadon tehetünk minden.

És hozzá mily mesés olóság van itt. Ezek a körülmények tartottak engemet is eddig itt vissza, mert számomra volt már előbb elhagyni a fürdőt és akkor nem lett volna szerencsém kedres szerkesztő urammal megismerkedhetni; a mit sajnáltam volna.

Dr. Kapánert. (A delnőre s illetve a toll nőre vágó, sóvárgó pillantásokat vet.) Nagysádnak igazsa lehet. Majd gondolkozom rajta.

Pelargonia. (Dr. Kapánerthez egészen közel lép.) Lésza aranyos szerkesztő, az asszonyoknak is lehet igazuk. De mondja csak, állandó fürdővendég lesz itt?

Dr. Kapánert. Sajnos, nem, de ezentul gyakrabban jövök ide Selmecbányára.

Pelargonia. (Csábos mosolyal). Akkor gyakrabban leszünk együtt itt. Különbös magakorom nézni Selmecbányát, a régi érdekes bányaváros is.

Dr. Kapánert. Már csak nagyözöként. (Bugyborékolgatja a vizet.)

Pelargonia. Milyen kár. Tehát a viszontlátásra (Bucszással unodegen megszorítja dr. Kapánert kezét, aki egészen el van bájrolva.)

Dr. Kapánert ezután gyakrabban rándult ki Vihnyefürdőbe és lapjában is kezdette pengetni, hogy jó lesz a fürdőt mégis csak megtartani; el nem adni. Mind e változás Pelargonia okozta.

Dr. Kapánert egy holdvilagos este elábrándozott s kedve jött költöni; már tudni illik nem pénz, hanem verset.

Hallotta valahol, hogy Schiller a nagy nevű német költő akkor költötte legszebb dalait, ha rothadásnak indult, penészes almákkal vette magát körül. Ezen almák szaga hozta a nagy költő lelket inspirációba.

Dr. Kapánert körülnézett élesekamrájában és csakugyan talált ott penészes almákat, ezeket az irasztalára rakta és nem eredménytelenül. Őt is áthátolta a költői ihletesség és ezt a szép verset csinálta, amely aztán lapjában nyomtatásban is megjelent:

Pelargonihához.

Jaj, az a szerencse!
Furesse egy érzellem,
Erőt veit lelkesnem,
Majdnem egy kezelem.
Mint legrosszabb perem,
Félek, hogy elvesztem.
Mióta alakod
Szívemben lerakott
Bájomléket hagyott;
Az óta oda lett
S ah, inogni kezdett!

A régi nyugalom,
S törvényes alapon,
Vágyódní szüntelen,
Szeretni szertelen,
Tudod-e, hogy mi a'
Ó Pelargonia?

A IX. jelenné, amely a szerelem sötét veremében ját-
szódik le, a következő szöveg megjelenni.

NYILT-TÉR.

E rovat alatt közlöletéért nem felelő a szerk.

Nagyon alkalmas utasoknak. — Nékiülözhetetlen rövid használatú által.
Fertőtlenítő hatósággalal megvizsgálva.

Attest Bécs, 1897. július 3

Kalodont
nelkülözhetetlen

fog-crème.

A fogak tisztán tartásához fogviz nem elegendő. — Először tisztán a foghoz kell akaratlanul képződő által, mas anyag, csak mechanikailag tisztálással egyestül; így feloldozó és antiszeptikus hatással bíró fog-Crém-
mel elérhető. A „KALODONT” használata az összes kulturálookban a leghatásosabbnak bebizonyult.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Enyhe, oldó hársány mindazoknak, kik emésztési zavarakban és az új östömél egyrés következményeiben szenvednek.
Egy eredeti doboz ára 2 K.

Vidéki gyógyszerárakban kérjük MOLL készítményeit.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Fájdalom csillapító, **Bedörzsolés,** és erősítő. MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ. elismert, régi jó hírnévű hársány szaggatós és hűléstul származó mindennemű betegségek ellen.
Eredeti üveg ára K 1 90
Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.
Főszékhelyei: HOLL A. gyógyszerész, ok. és kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuchlauben 9

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS KÖZLEMENYEI.

Az anyakönyvi hivatalok bejegyzései.

1908. évi február hó 29-iki, 1908. március hó 14-iki.

Születés.

Bacsork János Kacséra Teréz leány Selmecbánya	„
Uram Márton, Zselinsky Verón fiu	„
Melcer Andras, Benovics Teréz „	„
Hiki György, Jarabek Ilona fiu	„
Bacsok István Delnár Emília fiu	„
Nagy József, Bartlome Maria leány	„
Tekus János, Bransky Franciska leány	„
Mácsi János, Trojan Anna fiu	„
Ambrós János, Bittera Maria leány	„
Ernás János, Lepsic Anna fiu	„
„ Laesny Maria fiu	„
Sefranik Gyula, Moiska Ilona fiu	„
Mozola Mihály, Bacsok Jozefa leány	„
Maxton József, Lobenstein de Maisson Irma fiu Selmecbánya	„
Burda János, Zoufa Maria fiu Pelsőbróna	„
Oravecz Ferenc, Horik Franciska fiu Istvánháza	„

Házasság.

Csernák Zsigmond, Bacsok Maria Selmecbánya	„
Hricz János, Vodnák Maria „	„
Oravecz István, Dávid Erzsébet „	„
Ossenas Nándor, Zsábensky Maria „	„
Gohin Ernő Székelyudvarhely, Katzian Alojzia Selmecbánya	„
Pásztohy Ernő Vargyas, Bücher Maria Ernsztin Selmecb.	„

Sirolin Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánva.

„Roche”

Mintbogy értéketlen utazatokkal is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjt)

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárakban. — Ára Üvegenként 4.— korona

